

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

כתבים, עורכים, צלמים, וצוותי חדשות מעורבים בכיסוי טרגדיות רבות בחייהם, החל במלחמות, דרך פיגועים, תאונות, אסונות טבע, וכלה ברציחות. בכל טרגדיה ישנם קורבנות. כל טרגדיה משפיעה על הסביבה בה התרחשה. כל טרגדיה חקוקה בזיכרון.

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

DART CENTER
for journalism & trauma

11 בספטמבר 2001.

13 באפריל 1995 (הפיצוץ באוקלהומה סיטי).

כלנו יודעים מה התרחש בתאריכים שלעיל. אבל לכל אחד ואחת מאיתנו יש תאריכים נוספים בזיכרון: היום שבו פיגוע הרג אנשים רבים בעיר מגוריקם; היום שבו ילדים חפים מפשע מצאו את מותם; היום שבו נהרגו מכרים.

כתבים, עורכים, צלמים, וצוותי חדשות מעורבים בכיסוי טרגדיות רבות בחייהם, החל במלחמות, דרך פיגועים, תאונות, אסונות טבע, וכלה ברציחות. בכל טרגדיה ישנם קורבנות. כל טרגדיה משפיעה על הסביבה בה התרחשה. כל טרגדיה חקוקה בזיכרון.

האירועים שהתרחשו בתאריכים המצויינים לעיל גרמו לשינוי בהווי העיתונאי. אך על מנת לכסות כל טרגדיה באופן יעיל, עיתונאים צריכים להחשיב שלושה מרכיבים חשובים:

הקורבנות. מותם או פציעתם גוררים אחריהם גלים של צער ואבל. לאחר הפיגוע באוקלהומה סיטי, אד קלי, אז העורך בפועל של עיתון *Oklahoman The*, אמר לצוותו שהטרגיה היתה, מעל לכל, סיפור אנושי.

"רבים מן האנשים שנהרגו הם כמוני וכמוך", הוא כתב במזכר היומי. "הם היו חיים יפים ומלאים. כמו כן, לילדים שנהרגו עימם היו עוד חיים שלמים למצות."

הקהילה. קרוב לודאי, שהדרך בה עיתונאים מדווחים משפיעה על האופן שבו הקהילה מתמודדת עם המציאות שאחרי הטרגדיה.

כריס פק, נשיא ה *Associated Press Managing Editors*, אמר בכינוס במילווקי ב 11 באוקטובר, 2001:

"עיתונינו סייעו לאומה האמריקנית להבין מה התרחש בניו יורק ובושינגטון הבירה. עיתונינו היו עבור האמריקנים מקור להבנת הטרגדיה ולהבעת הששות, הזדהות, ושיתוף פעולה."

פק, עורך ה *Commercial Appeal* בממפיס, טנסי, הוסיף כי "העמודים שלנו המשיכו לאחד קהילות. לכתבים, הצלמים, והעורכים שלנו יש יכולות יהודיות ובעלות ערך, אשר עזרו לאומה להבין ולהפנים נושאים טעונים."

העיתונאים. אין אדם שהאנושיות היא ממנו והלאה.

עיתונאים עומדים בפני אתגרים כאשר הם מדווחים מאירועים אלימים ומטרגדיות המוניות. לעיתים הם מתמודדים עם היותם הראשונים לדווח מאירועים שכאלו. הם מתקשרים עם קורבנות בעת שאלו מנסים להתגבר על צער עמוק. עיתונאים שמדווחים מאירועי דמים מציבים, לעיתים, חציצה נחוצה ומקצועית בינם לבין הניצולים והעדים המראיינים. אולם לאחר שעיתונאי משוחח עם אנשים הסובלים מאובדן, אותה חציצה עלולה לחסום את הצורך להגיב על החשיפה העצמית לטרגדיה.

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

אל טומפיקינס מה Poynter Institute for Media Studies כתב ב 15 בספטמבר
2001 ב Poynter.org:

"כתבים, צלמים, מהנדסים, טכנאי קול ומפיקים עובדים לא פעם בצמוד לצוותי חירום. הסימפטומים של טראומה אשר הם חווים דומים במידה רבה לאלו ששוטרים ואנשי חילוץ חשים בשטח, אך עיתונאים, בדרך כלל, מקבלים תמיכה מועטה לאחר שהדיווח עובר הלאה. בזמן שלאנשי חילוץ מוצעים דיון ויעוץ שלאחר טראומה, עיתונאים כבר מכסים את האייטם החדשותי הבא."

אנו משערים שבעתיד נעמוד בפני טרגדיות נוספות – תאריכים נוספים שיחקקו בזיכרונותיהם של הקורבנות, הקהילות, וזיכרונותינו שלנו.

העצות הבאות יכולות לסייע לכם להתמודד באופן יעיל יותר עם שלושת המרכיבים: הקורבנות, הקהילה, והעיתונאות.

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

עצות לעריכת ראיונות עם קורבנות:

1. התיחסו לקורבנות בכבוד ובהערכה – כפי שהייתם רוצים שיתייחסו אליכם במצב שכזה. עיתונאים תמיד ישאפו ליצור קשר עם ניצולים, אבל רצוי שיעשו זאת ברגישות ותוך מודעות לתזמון ולאופן שבהם יש לסגת מהראיון.
2. הזדהו באופן ברור: "שמי (פרטי ומשפחה) מעיתון (שם העיתון) ואנו עובדים על כתבה שתספר על חייו של (שם הקורבן)". אל תופתעו אם התגובה שתקבלו תהיה חריפה, בעיקר מהורים לקורבנות ילדים. כמו כן, המנעו מלהגיב חזרה בחריפות.
3. ניתן לאמר שהינכם משתתפים בצער המשפחה ו/או החברים, אך המנעו מלאמר שאתם מבינים או יודעים כיצד הם חשים. אל תופתעו, בעיקר בעת דיווח על אלימות פוליטית, אם המשפחה ו/או החברים טוענים ש" זה לא עוזר שאתם משתתפים בצערי." המשיכו להעניק יחס של כבוד.
4. המנעו מהכבדה בשאלות קשות מן ההתחלה. פתחו את הראיון בשאלות כגון, "תוכלו לספר לי על חייו של (שם הקורבן)?" או " מה (שם הקורבן) אהבה לעשות במיוחד? מה היא נהגה לעשות בשעות הפנאי?" בשלב זה **היו קשובים!** הטעות העיתונאית החמורה ביותר היא לפטפט יותר מידי.
5. היו זהירים במיוחד בעת ראיון עם קרוביו של נעדר, ונסו להבהיר שהכתבה תהיה על חי הנעדר בחייו – אל תכתבו הספד. אם אין באפשרותכם ליצור קשר עם הקורבנות או הניצולים, נסו למצוא את קרוביו לשם קבלת תגובה. באם התגובה חריפה, השאירו מספר טלפון או כרטיס ביקור והסבירו שהניצולים יכולים לפנות אליכם לכשיחפצו בכך. תהליך מסוג זה מוביל פעמים רבות לכתבות הטובות ביותר.

DART CENTER
for journalism & trauma

עצות לכתיבה על הקורבנות:

1. התמקדו בחייהם של הקורבנות. מצאו מה הפך אותם למיוחדים: אישיות, אמונות, סביבה (סובבים, תחביבים, משפחה וחברים), ודברים אהובים ואהובים פחות. התייחסו לחיי הקורבנות בעדינות, כפי שצלמים עושים בעת עבודה על דיוקן.
2. היו דייקנים תמיד. בידקו שוב ושוב עם הקורבנות או הנציגים שלהם איות של שמות, עובדות, ואפילו ציטוטים. הסיבה: בזמן שתשוחחו עם הקורבנות לראשונה, הם עלולים להיות מבולבלים או לא מרוכזים. בדיקה נוספת תוכל להבטיח דיוק. כמו כן הדבר יספק מידע נוסף וציטוטים שבהם תוכלו להשתמש.
3. הסתייעו בפרטים המסייעים לתאור קורבנות כפי שחיו או מספקים תמונות מחייהם. לדוגמא: " הוא אהב לנגן בגיטרה מידי ערב על מנת לבדר את המשפחה, אך הדבר סייע לו להשתחרר מהלחץ בעבודה כמפקד במשטרה."
4. המנעו מפרטים רוויי דם בנוגע למות הקורבנות. לאחר הפיצוץ באוקלהומה סיטי, היו עיתונאים שבהרו לא לספר שחלקי גופות נותרו תלויים מצמרות עצים ליד בניין הממשל. שאלו עצמכם האם הדימויים יסייעו או יזיקו לחלק מהקוראים או הצופים.
כמו כן, המנעו מילים וביטויים כגון " סוף", "ינוחו בשלום על משכבם" או "קהילה המומה מתאבלת." השתמשו במילים פשוטות וברורות כפי שעיתונאים כותבים בכל מאמר טוב.
5. השתמשו בציטוטים ובאפיזודות מפי קרובי וחברי הקורבנות לתיאור חיי הקורבנות, במיוחד אלו המספרים כיצד התמודדו הקורבנות עם מכשולים בחייהם. חפשו תמונות עדכניות של הקורבנות (אך זכרו להשיבם מהר ככל שניתן). כך תדעו כיצד נראו הקורבנות בחייהם.

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

DART CENTER
for journalism & trauma

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

עצות לדיווח על טרגדיות בקהילתכם:

1. הבינו שהדיווח של אירוע טראומתי משפיע על הקוראים, הצופים, והמאזינים. זכרו שטון הדיווח עלול לשקף את אופן תגובת הקהילה לאירוע. לכן, עליכם לקבוע נהלים שישיפיעו על המאמר: למשל, שקלו כיסוי של טקס רשמי לקורבנות על פני כיסוי של הלוויות פרטיות. כמו כן, באם תבחרו בטקס רשמי, צרו קשר עם מארגני הטקס על מנת לוודא שאינכם מהווים גורם מפריע.
2. כתבו על חיי הקורבנות והשפעתם על הקהילה. מאמרים שכולו ייכתבו על הקורבנות, דברים שאהבו לעשות, דברים שיחדו אותם, וההשפעה המכרעת שהיתה להם על הקהילה. במקרים רבים, בני המשפחה וחבריהם של הקורבנות רוצים לתרום מידע כאשר הם מבינים שעיתונאים כותבים כתבות מסוג זה.

ב-1995, לאחר הפיצוץ באוקלהומה סיטי, *Oklahoman The* קרא למאמרים שכולו "דיוקנאות של חיים". בנוסף, *Oklahoman The* יצר "דיוקנאות של חיים" לאחר שסופת טורנדו מדרגה חמש הרגה 44 איש במאי 1999 ולאחר התרסקות מטוס בשנת 2000 עשרה משחקני והנהלת קבוצת הכדורסל של *Oklahoma State University*. לאחר אירועי ה-11 בספטמבר, 2001, ה *New York Times* קרא למאמרים שכולו "דיוקנאות של אבל." ה *Asbury Park Press* כינה מאמרים אלו סיפורים "של תמורה". מאמרים אלו יכולים להתפרסם בפורמט זהה עד שכל הקורבנות מקבלים חשיפה. לעיתים, אלו יכולים להוביל לסיפורים נרחבים יותר.
3. ספקו מסגרות לפריקת מחשבות, בדגש על מילות עידוד. הציעו הצעות לגבי הדרכים שבהן ניתן לסייע וכיצד. ד"ר פרנק מ. אוכברג, לשעבר ראש מועצת מנהלי ה *Dart Center*, טוען כי "עיתונאים ומרפאים מתמודדים עם אתגרים דומים כאשר הם מבינים שהנושא עלול לגרום לנזק נוסף. טכניקות יכולות להיות שונות, אך המטרה אחת היא: ליידע בנוגע למקורות סיוע."
4. מצאו דרכים שבהן ניתן לסייע, כולל מעשים של נדיבות, ודווחו עליהן לאורך תהליך הסיוע. כך תוכלו לספק תקווה לקהילה.
5. חזרו ושאלו: מה הציבור רוצה ובאיזו נקודה הדיווח העיתונאי הופך למוגזם? באיזו נקודה התקשורת הופכת את הכיסוי לקליל בזמן שהקהילה עדיין בתחושה כבדה? הקהילה היא יותר מאשר ההרג והאסון. על המאמר לשקף זאת.

DART CENTER
for journalism & trauma

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

כיצד תשמרו על עצמכם:

1. דעו היכן עוברים הגבולות לגביכם. אם ניתנה לכם משימה שנראית מעל ומעבר ליכולתכם, הביעו זאת בעדינות בפני האחראים עליכם. אמרו שייתכן ואינכם הכשירים ביותר לביצוע הדבר, ונמקו מדוע.
2. קחו הפסקות. כמה דקות או כמה שעות הרחק ממקום ההתרחשות יסייעו בהפגת המתחים.
3. מצאו אופן קשבת. בין אם מדובר בעורכים או בחברים, עליכם לבטוח בהם שיקשיבו בלא לבקר אתכם. אלו שעברו חוויות דומות יוכלו בהחלט לשמש כאוזן קשבת.
4. לימדו כיצד להתמודד עם מתחים. מצאו תחביבים, עשו ספורט, והכי חשוב, שהו בקרבת המשפחה, בני/בנות הזוג והחברים – או עם כל אלו. נסו לנשום עמוק. ב *Connecticut Health Network Eastern* ממליצים "לקחת נשימה ארוכה, איטית, ועמוקה במשך חמש שניות. דמיינו שאתם נושפים מתח ושואפים רוגע." כל אלו יעילים לבריאותכם הנפשית והגופנית.
5. הבינו שהבעייה עלולה להיות קשה מנשוא. לפני מותו באפריל 1945, כתב המלחמות ארני פייל סיפר, "שקעתי בזה לזמן רב מידי. רוחי שבורה ומחשבותי מבולבלות. הקושי הפך גדול מידי." אם כך קורה גם לכם, חפשו אחר ייעוץ מגורם מקצועי.

DART CENTER
for journalism & trauma

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

עצות לצלמים המצלמים טרגדיות:

1. הבינו שהנכם עלולים להיות הראשונים להגיע למקום ההתרחשות. קיימת סבירות שתתמודדו עם סכנות ועם תגובות חריפות מצד הרשויות והציבור. השארו רגועים ומרוכזים. היו ערים לכך שהמצלמה איננה מגנה מפני פציעות. אל תהססו לעזוב את המקום באם הוא הופך למסוכן מידי. מנהלים או עורכים אמורים להבין שחיי אדם חשובים יותר מתמונות לעיתון.
2. התייחסו לקורבנות ברגישות, רשמיות, וכבוד. אל תגיבו בחריפות לאלו העונים לכם. הזדהו בנימוס בשמכם לפני בקשת מידע.
3. לעיתים תתעדו תמונות רוויות דם. שאלו את עצמכם האם תמונות אלו חשובות דיו למטרות תיעוד או שהן מוחשיות מידי לקוראים או לצופים.
4. עשו כל אשר תוכלו על מנת להמנע מלהפר פרטיות של אנשים בשעת צערם, אולם זה לא אומר שאסור לחלוטין הצילום של רגשות במקום ציבורי. למרות זאת, המנעו מהפרת הפרטיות בביתם של קורבנות או מלהפריע להם בעת ההתמודדות עם הצער.
5. עליכם להבין שכבני אנוש, מחובתכם לדאוג לנפשכם. היו פתוחים וכנים לגבי רגשותיכם. חלקו אשר על נפשכם עם חברים לעבודה, חברים לחיים, או בני/בנות זוג. כתבו על כך. החליפו מראות זוועה בדימויים חיוביים. צרו לעצמכם שגרה של הרגלים בריאים. ד"ר אלנה ניומן, פסיכולוגית קלינית שערכה מחקר בקרב 800 צלמי עיתונות, טענה בעת כינוס של ה **National Press Photographers Association**: " לכל עדות למוות ופציעה יש מחיר, מחיר אשר הולך וגדל ככל שהחשיפה גדלה. ככל שעיתונאים עוברים יותר טראומות, כך גדלה הסבירות לחוות השלכות פסיכולוגיות." אם הבעיה הופכת לקשה מנשוא, אל תהססו לפנות לייעוץ מקצועי.

DART CENTER
for journalism & trauma

עצות לניהול צוות המכסה אירועים טראומטיים:

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

DART CENTER
for journalism & trauma

1. זכרו:

- o בני אדם מושפעים באופן שונה. יש כאלו המושפעים מיידית, ואילו לאחרים זה לוקח ימים, שבועות, חודשים, ואפילו שנים עד אשר ההשפעה ניכרת. עיתונאים שטוענים או משדרים שהכל כרגיל, יכולים למעשה להיות אלו שהושפעו יותר מכולם. אחרים מסוגלים לפתח מנגנונים המסייעים להתמודד עם הטרגדיה, ובכך ממזערים אותה.
- o בעיות אישיות יעצימו תגובות. למשל, אדם בעיצומו של תהליך גירושין עלול להיות מושפע יותר מאחרים.
- o עיתונאים עלולים להראות סימנים בעת שהם תחת השפעה. עייפות, עצבנות ולחץ הם סימנים מוכרים, בין אם הם מתרחשים בתוך או מחוץ לחדר החדשות. עודדו עורכים וכתבים להאזין ולפקוח עין.

2. מנו אחראים לשלום הצוות אשר יוכלו לחלוק עצות עימכם. לאחר ה 11 בספטמבר 2001, שני "מתווכים מטעם הצוות" מונו ב *New Jersey's Asbury Park Press*. אליין סילברסטרני, כתבת ואחת המתווכות, כתבה שהיא וקרול גורגה עודדו דיווח רגיש ותשומת לב לצרכים האישיים של הצוות. "נכחנו בישיבות צוות, סייענו במציאת מענה לשאלות, ושמרנו על עירנות בנוגע לכתבים שהוצפו בעבודה על ידי סבב החלפות. כמו כן, שוחחנו עם כתבים שעליהם התריעו אחרים כסובלים ממשבר."

3. עודדו ייעוץ אישי. כמו כן, ערכו ישיבות צוות על מנת ליידע על מקורות, נימת דיווח, כיצד ניתן לסייע עצמית ואחד לשני, ומקורות סיוע נוספים. אל תצפו מחברי הצוות לחשוף פרטים אישיים בישיבות אלו.

4. שלחו אימיילים או מזכרים המציעים עידוד, הכרה עד כמה עבודת העיתונאים משפיעה על הקהילה, איזכורים, טיפים להקלת הכאב, ומכתבים למערכת מקוראים בנוגע לדיווחים. דוגמאות מהימים שלאחר ה 11 בספטמבר 2001 כוללות מזכר מוויליאם א. שמידט, עורך לעורך המשנה ב *The New York Times*, והקטע שאהריו, מתוך מזכר מפי הנרי פרימן, עורך ה *News Journal* בוויט פלינס, ניו יורק:

"אנו נדווה על כל פיסת חדשות, ונמשיך לתפקד ברמות המקצועיות הטובות ביותר. קוראינו צריכים אותנו כעת יותר ממבכל זמן אחר. מה שדרוש לנו בכל עת – במיוחד כעת – חשוב ביותר."

"אולם, חשוב גם כן שתדאגו לעצמכם. ושכולנו דואגים האחד/אחת לשני/שניה."

"אני מודה לכם על הזכות והכבוד להיות העורך שלכם."

5. עודדו חברי צוות לעזור לעצמם. פרסמו עצות על לוחות מודעות ושלבו אותן במזכרים ובאימיילים.

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

DART CENTER
for journalism & trauma

מייק האגן, מזכיר ה HazMat, הדגיש את מציאות המאה ה-21: משטרה, כוחות חילוץ – וכעת גם עיתונאים – נחשבים כמגיבים הראשונים לאירועי טרור.

שוטר ממשטרת לוס אנג'לס אמר בוועידת "Homeland Terrorism: A Primer for First-responder Journalists" ב 2003 שבדרך כלל, עיתונאים מגיעים לפני או מיד לאחר המשטרה וכוחות החילוץ.

הבנה זו בודאי בטלה בפני עיתונאים או צלמים מנוסים אשר הגיעו ראשונים למקום ההתרחשות האלימה. אך בחברה של ימינו, שבה טרור הפך לאיום יותר מתמיד, עיתונאים והאחרים עליהם צריכים להיות ערים לנושאים של בטיחות ואתיקה.

"שוטרים, כוחות חילוץ, ומגן דוד אדום מצויידיים ומאומנים למצבי חירום. כאשר עיתונאים הם הראשונים להגיב, הם נתקלים במצבים קשים, וקיים פוטנציאל לסכנה פיזית ונפשית – כלפי אחרים וכלפי עצמם, " טוען ד"ר פרנק אוכברג.

עניינים אתיים כוללים התלבטויות בנוגע למתן סיוע לקורבנות פצועים או עזרה בפינוי בטרם כוחות החילוץ מגיעים. מילוי תפקידכם כעיתונאים תוך התעלמות מקורבנות בצרה עלול להחשב כטעות מוסרית בעיני הציבור.

בנוסף לנושאים האתיים הקשורים לקורבנות, על עיתונאים או צלמים מוטלת חובת הידיעה בנוגע לסכנות הכרוכות בדיווח מאירועים אלימים. מגיבים ראשונים צריכים להיות מודעים לביטחונם ולסביבתם כאשר הם מגיעים ראשונים למקום האירוע.

סיכונים כאלו כוללים:

- המפגע עדיין נוכח בשטח.
- איום האלימות ממשיך או סכנות הנמצאות בסמוך.
- האיזור עודנו מזוהם במקרה של תקלה ביולוגית.
- תוכנית מחבלים להתקפה נוספת.

בעת הודעה לאונסק"ו בג'מייקה, רודני פיינדר, ראש ה International News Safety Institute, אמר כי עיתונאים מחוייבים להיות נכונים לעבור הכשרה לשם הגנה עצמית מפני נזק גופני ופסיכולוגי.

"רבים עדיין מתנהגים כגיבורים, ושמים את עצמם ואת שותפיהם בסכנה," הוא טען.

גם עורכים מתמודדים עם האחריות לשלוח לשטח עיתונאים וצלמים, בעיקר צעירים שאינם מנוסים, במצבי סכנה פוטנציאליים. עליהם למצוא דרכים להגן על העיתונאים שלהם ולייעץ להם על אמצעי זהירות ראויים.

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

DART CENTER
for journalism & trauma

ה *Newsday* וה *Washington Post* סיפקו ציוד חירום על מנת לסייע לכתביהם ולצלמיהם שדיווחו במצבי סכנה, כך דווח ג'יימס ט. מיידור מה *Newsday*. כמו כן, כמה עיתונאים אמרו בוועידת ה *Homeland terrorism* שהם עברו הכשרת בטיחות מיוחדת.

הווארד ש. איטיינר, סמנכ"ל לענייני עריכה במחלקת הפרסום ב *Tribune Co*, סיפר למיידור שהעיתונאים שבשליטת חברתו לא יפעילו לחץ על עיתונאים לדווח מאירועים מסוכנים ואף יעצו להם לגבי אמצעי זהירות. עיתוני החברה כוללים את ה- *Times Los Angeles*, ה *Chicago Tribune* וה *Newsday*.

"יש לזכור שבנוסף לכך שאין אייטמים השווים חיי עיתונאים, עיתונאים מתים לא ידווחו עוד לעולם", אמר טיינר.

לסיום, ואף החשוב מכל, עיתונאים ועורכים צריכים להיות מודעים להשפעות הפסיכולוגיות. סיכום ואף ייעוץ הינם הכרחיים על מנת לאזן את הנזק הנפשי היכול להגרם לאחר שממלאים את תפקידי המגיבים הראשונים.

כפי שהשוטר הייגן טען, על העיתונאים של ימינו להבין שבלהופיע ראשונים במתקפה אלימה או טרוריסטית קיים סיכון משמעותי – גופני וכן פסיכולוגי.

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

שנטל מקלכלן כתבה את ניתוח המקרה הבא, אשר פורסם ברשת ע"י ה Columbia Graduate School of Journalism University:

ה American Psychiatric Association מאפיין את הפרעת החרדה הפוסט טראומתית כלפחות חודש אחד של חוויה מחדש ושל זכרונות חזקים מן האירוע, שיתוק רגשי, והמנעות מאנשים וממקומות המזכירים את האירוע. תיסמונת נוספת הינה עירנות יתר, העלולה לכלול רוגז, התנהגות מתוזה, יכולת ריכוז ירודה, הפרעות בשינה, ותחושת חוסר ביטחון. ניצולי טראומה שוקעים בדיכאון לעיתים קרובות ומפתחים בעיות בעבודה ובבית. אנשים הסובלים מן הפרעה עלולים לא להבין מה גורם לתסמונת אלו ואף לעולם לא לעבור איבחון, תוך סבל אילם, לעיתים במשך שנים רבות."

מתח הינו תגובה נורמלית לחשיפה ממשוכת לאלימות ולטרגדיות אנושיות אחרות. אולם עניין יוצא דופן לגבי עיתונאים הוא שאנו חשים בתוכנו שתגובותינו יוצאות דופן. אלימות והשלכתה הרגשית משפיעות על כל מגיבים ראשוניים, כולל אנשי משטרה, מכבי אש, מגן דוד אדום, וכמו כן עיתונאים.

עיתונאים אינם שונים משוטרים או מכוחות חילוץ בכך שהם חשים יותר בנוח בזמן החשפות בפני קרובים, ולא בפני זרים. בית קפה או מועדון יכולים לספק לשותפים מקום מפגש בעל ערך רב שבו ניתן לשוחח ולעדכן אחד את השני לגבי תחושות במקום העבודה. אך עידכון כנה אינו דורש כל חזות קשוחה, דבר שהינו מוטמע בתרבות ה"גבריות" העיתונאית, כך טען מרק פדלטי, אנתרופולוג והעורך של *Correspondents War Stories: The Culture of Foreign*.

זיהוי הצורך במפגש עידכוני או ההזדמנות להבהיר רגשות בימים שלאחר אלימות או ההתקפת טרור אינו סימן של חולשה, כפי שעיתונאים רבים חושבים. לחלופין, כאשר הדבר מתבצע בהצלחה, עידכון מעורר התחזקות. האקט של הבהרת רגשות – כתיבה, רישום, ציור, דיבור, או בכי – נראה כמשנה את האופן שבו זיכרון טראומתי מתאחסן במוח, כמניע את הזיכרון מחלק אחד לשני. ילדים ניצולים מגואטמלה ועד בוסניה החלו להרפא על ידי ציור וצביעה של מראות מן ההתקפה. בעיקר בזמן המקביל להזדמנות להתאבל, לעיתים הבהרה מספקת שחרור של רגשות המתקשרות לאירוע ומשאירות את הכותבים עם היכולת להזכר באירוע בעתיד בפחות או ללא כל כאב.

לעיתים עיתונאים משיגים את אותה התוצאה באמצעות כתיבת או הפקת דיווח, אך לכך מצטרף ה"חומר שלא ניתן להוסיף לכתוב מפני שהוא מבעית מידי או לא לעיניין או כל דבר אחר", טוענת פני קוקרל, כתבת ה *The Oklahoman*. "מה שבאמת הייתי צריכה [לאחר הפיצוץ באוקלהומה סיטי] היה קצת זמן עם חבריי העיתונאים. לנתח את כל הדברים שקרו. "אך", היא הוסיפה, "עד שכבר האטנו בקצב, כולם התעיפו מהפיצוץ כך שמעולם לא הזדמן לנו לעשות זאת."

עיתונאים הם אנשים אשר, כמו אחרים הנחשפים לכאב, חשים בו בין אם הוא כאב שלהם או לא. שמירה של הכאב כולו תביא להשהיית ההשפעה ותהפוך אותה לחמורה יותר בעתיד. הצורך להבהיר רגשות לאחר דיווח על טרגדיות המוניות הינו מובן מאליו, וסביר להניח שיקרה במקדם ולא במאוחר אם יועץ מקצועי נמצא במקום. הבאת דיון מקצועי כשירות מטעם העבודה מיטיב עם המעבידים והעובדים פה אחד, שכן התוצאה הנה רגישה יותר ומסייעת לעיתונאות. עיתונאים, כולל כאלו שמדווחים בקבלנות, צריכים לחפש ולנצל אפשרויות של יעוץ חברי ומקצועי. החדשות מתפרסמות. ניתן לפרוק רגשות הנובעות מיצירתן על ידי תמיכה מאחרים.

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

Joe Hight, managing editor of *The Oklahoman*, is president of the Dart Center for Journalism & Trauma's Executive Committee. In 1995, he led the team of reporters and editors who covered victims of the Oklahoma City bombing. The *Oklahoman's* coverage won several national awards, including The Dart Award for Excellence in Reporting on Victims of Violence.

Frank Smyth is a freelance journalist and a contributor to *Crimes of War: What the Public Should Know*, edited by Roy Gutman and David Rieff. He also is the Washington representative of the New York-based Committee to Protect Journalists.

DART CENTER
for journalism & trauma

THE INTERNATIONAL SOCIETY FOR
TRAUMATICstress
STUDIES

The Dart Center for Journalism & Trauma, based at the University of Washington, is a resource center and program developer for students, educators, journalists and news organizations interested in the intersection of journalism and trauma issues. The Dart Center recognizes and encourages excellence in reporting on victims of violence and trains journalists on issues of trauma.

The International Society for Traumatic Stress Studies was founded in 1985 for professionals to share information about the effects of trauma. It is dedicated to the discovery and dissemination of knowledge about policy, program and service initiatives that seek to reduce the immediate and long-term consequences of traumatic stress.

DART CENTER
for journalism & trauma

טרגדיות ועיתונאים

מדריך לעיתונאות יעילה בטרגדיה

DART CENTER
for journalism & trauma

www.dartcenter.org

Sources:

Associated Press Managing Editors (apme.com); Dart Center for Journalism & Trauma (dartcenter.org); Institute on Coverage of Disasters and Tragedies/Writing and Editing Better Stories About Victims, 1997; International Society for Traumatic Stress Studies annual convention, 2001; National Press Photographers Association (nppa.org); Michigan State University; National Writers' Workshop, Oklahoma City, 1999; and Poynter Institute for Media Studies (poynter.org).

Photo credits:

P2: Steve Sisney/*The Oklahoman*; **P4:** Ty Russell/*The Oklahoman*/Corbis; **P5:** Irwin Thompson/*Dallas Morning News*/Corbis; **P6:** Robert Patrick/Corbis Sygma; **P7:** David Maxwell/AFP/Corbis; **P8:** David Handschuh/*New York Daily News*; **P9:** Bill Ingalls/AFP/Corbis/NASA; **P11:** Michael S. Yamashita/Corbis; **P13:** John Van Hasselt/Corbis Sygma.

Additional Resources:

- Associated Press Managing Editors www.apme.com
 - Committee to Protect Journalists www.cpj.org
 - Dart Center for Journalism & Trauma www.dartcenter.org
 - International News Safety Institute www.newssafety.com
 - International Society for Traumatic Stress Studies www.istss.org
 - Kurk Schork Memorial Fund www.ksmfund.org
 - National Center for PTSD www.ncptsd.org
 - National Center for Victims of Crime www.ncvc.org
 - National Child Traumatic Stress Network www.nctsn.org
 - National Coalition Against Domestic Violence www.ncadv.org
 - National Press Photographers Association www.nppa.org
 - Poynter Institute for Media Studies www.poynter.org
- Covering Violence: A Guide to Ethical Reporting About Victims & Trauma by William Coté and Roger Simpson (Columbia University Press)